

14. oktober 2020

Aars Fjernvarme
Haderslev Fjernvarme
Hammel Fjernvarme
Høje Taastrup Fjernvarme
Middelfart Fjernvarme

Næstved Fjernvarme
Skive Fjernvarme
Sæby Varmeværk
Sønderborg Fjernvarme
Thisted Varmeforsyning

Til Klima-, Energi- og Forsyningsordførere bag Klimaaftalen dateret 22. juni 2020

Ny økonomisk regulering af fjernvarmesektoren

Regeringen indgik den 22. juni 2020 "Klimaaf tale for energi og industri m.v." sammen med en bred kreds af Folketingets partier.

Aftalen indeholder mange gode elementer, som vi i fjernvarmesektoren ser frem til, bliver implementeret i ny lovgivning og nye regler i den nærmeste fremtid, herunder ophævelse af kraftvarmekrav, fjernelse af brændselsbindinger, udfasning af individuelle olie- og gasfyr, justering af de samfundsøkonomiske krav ved projektgodkendelser samt forenkling af mulighederne for at udnytte overskudsvarme.

Aftalen indeholder også en bestemmelse om, at aftaleparterne i 2. halvår 2020 skal forhandle om "en ny fremtidssikret økonomisk regulering, der tager højde for Danmarks nye klimamål og sikrer effektivisering og fremtidige forbrugervenlige priser ". Af aftalen fremgår det tillige, at "regeringen vil forud for disse forhandlinger fremlægge forskellige modeller uden unødvendige administrative byrder".

Vi er bestyrelsesformænd i forbrugerejede fjernvarmeselskaber fra forskellige dele af landet og arbejder i hverdagen målrettet på både at fremme den grønne omstilling og sikre andelshaverne så lave priser som muligt samtidig med, at forsyningssikkerheden fortsat vedbliver at være høj.

På baggrund af Regeringens udspil til klimaforhandlingerne og Forsyningstilsynets hidtidige tilkendegivelser om den fremtidige regulering frygter vi, at aftalekredsen - uanset ønsket om flere modeller - kun vil få en mulighed: Benchmarking og indtægtsrammestyning.

Vi tillader os derfor at henvende os til ordførerne for aftalekredsens partier for at bringe en mere nuanceret tilgang til reguleringen ind i de kommende forhandlinger. Det nuværende reguleringsregime - hvile-i-sig-selv - har til dato sikret en balanceret udvikling mellem nødvendige (re)investeringer og effektiv drift med fokus på at holde et lavt omkostningsniveau.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggjorde den 17. august 2020 "Potentiale for en mere effektiv forsyningssektor gennem bedre regulering". Det fremgår af notatet, at fjernvarmesektoren i løbende priser har haft en årlig prisudvikling fra 2010-18 på 0 %.

I samme periode er priserne steget med knap 2 % årligt. Fjernvarmesektoren har altså effektiviseret driften med 2% om året uden andre incitament er end det pres, der følger af andelshavernes ønske om lave priser.

Udviklingen i fjernvarmesektoren står i skarp kontrast til udviklingen i f.eks. spildevandsektoren. Denne sektor - der er underkastet en bureaukratisk tung indtægtsrammeregulering styret af Forsyningstilsynet - har haft en årlig prisudvikling i 2010-18 på godt 2 % årligt.

I store dele af landet er fjernvarmebranchen opdelt i produktion, transmission og distribution med forskellige ejerskaber i hvert led. Med indtægtsrammeregulering vil hvert led i kæden optimere sin varmepris op imod indtægtsrammen, hvorfor fjernvarmeprisen vil stige. Modellen vil ligeledes "belønne" højt energiforbrug hos vores kunder. Jo mere energi, der sælges pr. kvadratmeter, jo mere effektiv fremstår man i benchmarking. Dette kan ikke være i nogens interesse.

Samlet set er vi derfor ikke i tvivl om, at den af embedsmændene anbefalede - og foretrukne - indtægtsrammeregulering vil give højere fjernvarmepriser og færre grønne investeringer.

Michael Fibiger, Dansk Fjernvarme, og Allan Kjersgaard, Dansk Affaldsforening, har i et debatindlæg fra december 2019

<https://www.danskfjernvarme.dk/vi-mener/debatindlaeg/191210-man-kan-ikke-lave-ordentlig-benchmarking-af-fjernvarmen>

tydeligt vist, hvorfor denne form for økonomisk regulering ikke kan bruges i fjernvarmesektoren - og vil medføre en stor administrativ byrde for selskaberne.

Tilkendegivelser fra Forsyningstilsynet samt Regeringens udspil til forhandlingerne om klimaaftalen indikerer imidlertid, at denne form for økonomisk regulering ikke er opgivet.

Forsyningstilsynet anbefaler således den 24. april 2020 i "Effektiviseringspotentialet i fjernvarmesektoren", at den nuværende hvile-i-sig-selv regulering erstattes "med en incitamentsbaseret indtægtsrammeregulering med effektiviseringskrav".

Tilsynets anbefaling er baseret på Tilsynets egne beregninger, der viser et årligt effektiviseringspotentiale på 650-1.100 mio. kr. Tallet fremkommer på baggrund af en analyse af *omkostninger* hos fjernvarmeselskaberne og en fejlagtig antagelse om, at alle selskaber uanset størrelse, geografisk placering og brændselsanvendelse kan blive lige effektive.

I regeringens udspil til Klimaforhandlingerne dateret 17. juni 2020 nævnes bl.a., at der skal indføres en indtægtsramme, og at loftet skal reduceres løbende med individuelle effektiviseringskrav samt generelle effektiviseringskrav baseret på produktivitetens udvikling i andre sektorer.

Et centralt element i både Tilsynets og regeringsoplæggets tilgang til fjernvarmesektoren er en antagelse om, at fjernvarmesektoren kan have samme arbejdsproduktivitetens udvikling som i konkurrenceintensive sektorer.

Vi har svært ved at se, at der er grundlag for en produktivitetens udvikling, når vores aktiviteter i det væsentligste består i at holde varmeproduktionsanlæg og et ledningsnet i drift. Vores kerneaktivitet indebærer i sagens natur, at mulighederne for produktivitetens udvikling er låst fast i 30-50 år qua de teknologiske løsninger, der vælges, når et aktiv anskaffes.

Vi kan således ikke skifte produktions- og ledningsanlæg ud med en "ny og smartere maskine", da afskrivningsperioden (og levetider) på vores aktiver er meget længere end i mere konkurrenceudsatte sektorer. Vores handlemuligheder består i optimeringer af vore systemer og løbende teknologiske forbedringer i takt med, at vores aktiver er afskrevet og skal udskiftes.

Fjernvarmesektoren er en kapitaltung branche med lave lønkvoter, og det definerer en grænse for, hvor hurtigt effektiviseringer kan hentes. Men det afgrænser modsat ikke risikoen for, at en uhensigtsmæssig reguleringsform som indtægtsrammeregulering kan skabe forkerte incitamenter for ledelse af vores virksomheder og dermed skade den grønne omstilling.

Vi føler et stort ansvar for, at en sektor, der pr. definition skal tænke og planlægge langsigtet, også har de rette rammebetingelser for at levere resultater til gavn for forbrugere og samfund.

Benchmarking og indtægtsrammeregulering vil lægge op til, at fjernvarmesektoren fremover skal drives og udvikles på grundlag af kortsigtede hensyn fremfor langsigtede, der kan danne grundlag for en omkostningseffektiv grøn omstilling. Vi opfordrer derfor til, at aftaleparterne bag klimaaftalen fastholder den nuværende regulering eller beslutter en form for aftalebaseret regulering, hvor selskaberne forpligter sig til at arbejde med kodeks for god selskabsledelse, strategiplaner, asset management, mv.

Afslutningsvis skal vi påpege nogle udfordringer knyttet til Forsyningstilsynets virke, der ligger i selve Tilsynets konstruktion. Tilsynet er uafhængigt og definerer selv de regler, som de underlagte forsyningsvirksomheder skal opfylde ud fra Tilsynets fortolkning af lovgivningen.

Aftaleparterne bør derfor sikre meget præcise og specifikke bestemmelser i lovgivningen om den fremtidige økonomiske regulering, så det ikke bliver Forsyningstilsynet, der efterfølgende skal udforme den økonomiske regulering. I den forbindelse opfordrer vi til, at aftaleparterne samtidig udstikker retningslinjer for Forsyningstilsynets virke i forhold til fjernvarmesektoren, så Tilsynets ressourcer i stedet for indhentning og sammenligning af historiske økonomiske data i standardiserede skemaer prioriteres til konkret hjælp til selskaberne til at blive mere effektive, bl.a. ved at flytte viden og erfaringer fra et selskab til et andet sammenligneligt selskab.

Vi står gerne til rådighed for en uddybning af denne henvendelse. Kontaktoplysninger er anført nedenfor.

Venlig hilsen

Svend Andersen, Aars Fjernvarme, 2070 3368, sfa@aaarsfjv.dk
Søren Knudsen, Haderslev Fjernvarme, 5181 9442, sorenknudsen58@gmail.com
Stig Andersen, Hammel Fjernvarme, 2834 6465, sa@lohff.dk
Nils Olsen, Høje Taastrup Fjernvarme, 2325 1433, nils.olsen@htf.dk
Anders Nørregård, Middelfart Fjernvarme, 4026 6900, anno@dadlnet.dk
Lindy Nymark Christensen, Næstved Fjernvarme, 5150 8465, lindynymark@gmail.com
Ulla K. Holm, Skive Fjernvarme, 2016 4759, ukh@bomiva.dk
Trine Saaby, Sæby Varmeværk, trinesaaby@gmail.com
Claus Plum, Sønderborg Fjernvarme, 7343 4412, cp@ak64.dk
Lars Toft Hansen, Thisted Varmeforsyning, 2022 8155, lth@thisted-varmeforsyning.dk